

Олександр Єленков

студент 2 курсу ОС «Магістр» спеціальності
281 «Публічного управління і адміністрування»
Науковий керівник: **Славіна Н.А.**,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Територіальна громада – це сукупність громадян України, котрі спільно проживають у міському чи сільському поселенні, мають колективні інтереси і визначений законом правовий статус. На відміну від простої територіальної одиниці, поселення, яке має статус територіальної громади, наділяється певними правами. У першу чергу, це право на самоврядування.

Згідно з Конституцією України місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою. Воно може здійснюватися громадою як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування.

Органами місцевого самоврядування є сільські, селищні, міські ради та їхні виконавчі органи. Органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є районні та обласні ради.

Важливою функцією місцевого самоврядування є здійснення ефективної регіональної політики розвитку територіальної громади на основі ефективного використання комунальної власності. Для реалізації цього необхідна відповідна законодавча та фінансова база, стабільна місцева економіка і вільне володіння, користування та розпорядження комунальною власністю. Генеральною стратегічною метою сучасної соціальної політики України має стати

підвищення якості життя. На її реалізацію повинна бути спрямована діяльність всієї системи державного управління. Організація життєдіяльності територіальних громад тісно пов'язана із проблемою роботи органів всіх рівнів управління, і насамперед органів місцевого самоврядування, тому формування сучасної політики розвитку комунальної власності на місцях має підкріплюватись конкретними управлінським рішеннями в регіонах.

Діяльність органів місцевого самоврядування базується на економічних принципах:

- формування ринку споживачів послуг житлово-комунального господарства, їхня господарська самостійність на основі приватних економічних інтересів;
- створення механізмів, які б забезпечували взаємну відповідальність суб'єктів договірних відносин у сфері виробництва та споживання послуг житлово-комунального господарства;
- платність послуг;
- соціальний захист малозабезпечених верств населення через надання компенсацій з оплати житла і комунальних послуг.

До економічної та господарської діяльності місцевого самоврядування відносяться:

- визначення принципів розмежування компетенції, предметів відання і повноважень органів місцевого самоврядування;
- характеристика структури і функцій місцевої громади;
- виявлення ресурсів.

Соціальна регіональна політика поєднує низку розроблених заходів, які реалізовуються всіма владними структурами по вдосконаленню соціального розвитку та формування економічної передумови територіальних громад та сфери життедіяльності людей. Це заходи соціально-економічного, правового та організаційного характеру, які спрямовані на розвиток та нівелювання негативу соціальних явищ.

Забезпечення умов для соціального розвитку регіонів має супроводжуватись стимулюванням формування цивілізованих громадських відносин, зниження соціальної напруги та нейтралізації конфліктних ситуацій. В сучасних умовах розвитку громадянського суспільства на порядку денному в пріоритеті мають стояти цілі тактичного характеру. Такі цільові настанови мають визначати систему комплексних завдань регіональної політики в соціальному та економічному сенсі. Першочерговими маютьстати:

1. Всі регіональні процеси, включаючи структурну перебудову економіки, підпорядкувати соціальним пріоритетам розвитку територіальної громади.
2. Забезпечити умови для зростання якості населення регіону.
3. На основі ефективного використання комунальної власності територіальних громад створити регіональні соціально-інфраструктурні комплекси, які забезпечуватимуть населення освітніми, культурними, житловово-комунальними та послугами охорони здоров'я.
4. Забезпечити громадську безпеку та правовий захист.
5. Розробити блок програм щодо вдосконалення соціального розвитку регіонів, сформувати соціальний моніторинг, який має на меті здійснення моніторингу за процесами розвитку комунальної власності в регіоні.

Отже, накопичений досвід та проведене дослідження переконливо свідчить про те, що прогресивні трансформації та активна регіональна соціальна політика повинні характеризуватися високим рівнем цільової соціально-економічної спрямованості, їх принципи та методи мають узгоджуватися із загальним курсом реалізації національно та стратегічно важливих реформ в частині розвитку громадянського суспільства.

Список використаних джерел

1. Про місцеве самоврядування : Закон України від 21 травня 1997 р. №280/97- ВР із доповн. Режим доступу: zakon4.rada.gov.ua.
2. Алексєєв В.М. Власність територіальних громад в Україні: шляхи розвитку : монографія. Чернівці : Технодрук, 2007. 336 с.

3. Сментина Н.В. Формування системи ефективного управління комунальною власністю. Вісник соціально-економічних досліджень. Вип. 21 Одес. держ. екон. ун-т. Одеса: ОДЕУ, 2005. С. 251–255.